

Märtsis unustas ilmataat kalendrisse vaadata

Autor

Ain Kallis

Soe kevad meelitas ka rändlinnud tavalisest varem Eestisse.

Mäluauke esineb vahel kõigil, ka ilmataat pole erand. Märtsi (paastu-, hea teeninduse, teatri- jne kuu) päevad sarnanesid pigem aprilli, osa isegi maikuu omadega.

Teist sellist märtsi ei tea Eesti meteoroloogia ajalugu: näiteks senine Tartu rekord (+2,6 kraadi, püstitatud väga soojal 1989. aastal) ületati tervelt kahe kraadi võrra!

Uued soojarekordid

Meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis arutati Eesti keskmiseks märtsi õhutemperatuuriks 3,5 kraadi, mis ületab pikaajalist keskmist ehk normi tervelt 6,6 kraadi võrra! Eriti lahe oli Lõuna-Eestis kuu lõpukolmandik, mil õhk oli tavalisest soojem ligi 8 kraadi.

Päeva seniseid kuumarekordeid ületati mitmel pool ja suisa üle päeva (näiteks Pärnu sai 14,7 kraadi asemele 18,1 kraadi, Tartu 17,8 kraadi asemele 18,4 kraadi).

Kuu absoluutne rekord 18,9 kraadi (Valga, 30.03.1968) jäi aga seekord napilt ületamata.

Viimased muljed on tavaliselt määravad ☹️ nii oli ka märtsi puhul: tundus, et päikest paistis väga palju. Tegelikult oli teda kuu esimesel poolel näha üpris kasinalt, alles kalendrikevade saabudes säras päike, nagu jõudis.

Vilsandil sai kuunorm isegi kolmandiku võrra ületatud. Aprilli alguseks tõusis kõrgemale, ligi 4 ühiku lähedale ka ultraviolettkiirguse indeks. Õues töötajail hakkas nägu juba jumet võtma.

Sademeid keskmiselt

Sademeid, nii vihma kui lörtsina, sai Eesti keskeltläbi sama palju kui mullu ☹️

33 mm (normist 116%). Kõige rohkem sadas Pärnus (40 mm), naabrite juures Kihnus aga väga vähe (24 mm).

Õhusoe ja vihm tegid oma töö -☹️ lumi kadus esimese dekaadi lõpul.

Nagu ka asfalt teedelt ja jää jõgedelt. Kalevipoja uisumaraton tõi 3. märtsil Peipsile sadu tritsutajaid.

Pehme jää tegi aga raskeks nii uisu- kui ka suusastiili harrastamise - kohati oli isegi targem uisud alt võtta ning joosta.

Aastate eest

8. märtsil 1717 jäid Ameerikas Long Islandil neljaks nädalaks lumevangi 1200 lammast, 100 neist pääses eluga.

15. -16. märtsil 1952 sadas Réunioni saarel India ookeanis ööpäeva rekord (1870 mm) vihma. (Eesti ööpäevane rekord on 148 mm - Metsküla Saaremaal, 04.07.1972.)

1907. aasta paastukuu oli Tartus normis (- 2,5 kraadi), sademeid tuli 21 mm. Lund oli kuu lõpul Toomel 36 cm.

Postimehele anti teada:

☐ Elva on ilus koht, suvitajate armas asupaik. Kuldnokad ja suvitajad-saksad käivad juba korterisi kuulamas.

☐ Liivimaa Üleüldiskasuliku ja Ökonomia Sotsietedi koosolekul arutati Narova jõe laevasõidule sündsaks tegemise ja Peipsi järve veepinna korraldamise eelnõu üle.

☐ Mõisteid «Geometria sõnastikust»: «Tühjust, milles maailmad asumas, nimetatakse ilmaruumiks, /☐/viirusiiruline (kontsentriiline), vastikvahekord (mitteharmoniline)».

☐ Tahan hääd talukohta, kus ka natuke metsa oleks. Teatada vanapoisile, kelle linna elu hapuks on läinud. P. Akkenberg.

☐ Tartust. Eila uppus Emajõkke, ülespool puusilda, 9 aastane poisikene ära. Jõeäärsed elanikud peaksivad jäämurdmise ajal väga hoolsasti oma laste järele valvama.

1957. aasta märts oli Tartus külm (- 5,8 kraadi) ja kuivapoolne (26 mm).